Yeni Azərbaycan. - 2024. - 7 mart. - № 44. - S. 5.

BMT-nin yeddinci İqlim Dəyişikliyi Konfransı

COP7 harada keçirilib?

G.Abbasova

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının yeddinci İqlim Dəyişikliyi Konfransı 2001-ci il 29 oktyabr - 10 noyabr tarixləri arasında Mərakeşdə keçirildi. Danışıqçılar Buenos-Aires Fəaliyyət Planı üzərində işi tamamlayıb, əksər əməliyyat təfərrüatlarını yekunlaşdırıb və ölkələr üçün Kioto Protokolunu ratifikasiya etmək üçün zəmin hazırlamışdılar. Tamamlanmış qərarlar paketi “Mərakeş Sazişi” kimi tanınır.

Bu konfransda Amerika Birləşmiş Ştatlarının nümayəndə heyəti müşahidəçi rolunu saxlamaqla danışıqlarda fəal iştirakdan imtina etdi. Digər tərəflər ABŞ-ın nə vaxtsa prosesə yenidən qoşulacağına ümidlərini ifadə etməyə davam etdilər və Kioto Protokolunun qüvvəyə minməsi üçün lazımi sayda ölkə tərəfindən ratifikasiya olunmasını təmin etməyə çalışdılar (1990-cı ildə karbon qazı emissiyasının 55 faizini təşkil edən 55 ölkə onu ratifikasiya etməli idi).

Konfransda həmçinin Davamlı İnkişaf üzrə Ümumdünya Sammitinin keçirilmə tarixi (avqust-sentyabr 2002-ci il) Kioto Protokolunun qüvvəyə minməsi üçün hədəf kimi irəli sürülüb. Qeyd edək ki, Davamlı İnkişaf üzrə Ümumdünya Sammiti (WSSD) Cənubi Afrikanın Yohannesburq şəhərində keçirilməli idi.

COP7-də qəbul edilən əsas qərarlar

Qəbul edilən qərarlara emissiyaların beynəlxalq ticarəti üçün əməliyyat qaydaları, CDM və protokol tərəfləri arasında ümumi icra daxil idi.

Bununla yanaşı emissiya hədəfləri yerinə yetirilmədikdə nəticələri təsvir edən, lakin bu nəticələrin qüvvəyə mindikdən sonra hüquqi cəhətdən məcburi olub-olmayacağına qərar verməyi Protokol tərəflərinin ixtiyarına verən uyğunluq rejimi də qərara alınmışdı.

Həmçinin çeviklik mexanizmləri üçün uçot prosedurları əlavə edilmişdi.

Eləcə də COP8-də inkişaf etməkdə olan ölkələrin gələcək öhdəlikləri ilə bağlı müzakirələrə səbəb ola biləcək öhdəliklərin adekvatlığının nəzərdən keçirilməsinin təmin olunması barədə qərar verildi.